

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

inzake een ontwerp van KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet, wat betreft de afschaffing van de maximale terugbetalingstermijnen voor groene leningen

Brussel, 12 november 2009

SAMENVATTING

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond, keuren dit ontwerp van koninklijk besluit af, dat ertoe strekt om elke maximale terugbetalingstermijn af te schaffen voor de consumentenkredieten bestemd voor de financiering van energiebesparende uitgaven.

Deze vertegenwoordigers, met uitzondering van de Gezinsbond, vinden dergelijke maatregel gevaarlijk en niet verantwoord.

Ze wijzen er ook nog eens op, dat het Observatorium voor krediet en schuldenlast, dat tot doel heeft elke vorm van onderzoek en actie inzake krediet en schuldenlast te promoten, heeft benadrukt hoe gevaarlijk het is om geen enkele terugbetalingstermijn te voorzien voor de consumentenkredieten. De groene lening is een vorm van consumentenkrediet, en houdt dan ook, zoals elk krediet, een heleboel gevaren in ; het is dus absoluut geen onschuldige akte.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie steunen het voorgelegde koninklijk besluit. Indien het koninklijk besluit niet wordt aangenomen dan zal de consument niet ten volle kunnen genieten van de maatregel van intrestbonificatie om groene investeringen te stimuleren. Het specifieke regime voor groene investeringen is bovendien gerechtvaardigd omdat deze investeringen juist een positieve impact hebben op het budget van de kredietnemer. Lagere maandelijkse kredietlasten zullen energiezuinige investeringen middels een krediet meer toegankelijk maken.

De Raad voor het Verbruik die op 1 september 2009 door de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen verzocht werd een advies uit te brengen over een ontwerp van KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet, wat betreft de afschaffing van de maximale terugbetalingstermijnen voor groene leningen, is op 12 november 2009 in plenaire vergadering bijeengekomen, onder het voorzitterschap van de heer Robert Geurts, en heeft huidig advies goedgekeurd.

De Raad voor het Verbruik heeft de Voorzitter verzocht huidig advies over te maken aan de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen, aan de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken, aan de Minister van Financiën en aan de Staatssecretaris voor Milieufiscaliteit.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik,

Gelet op de brief van 1 september 2009 van de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen, waarin hij de Raad voor het Verbruik om een advies verzoekt over een ontwerp van KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet, wat betreft de afschaffing van de maximale terugbetalingstermijnen voor groene leningen;

Gelet op de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, en op de artikels 22 en 115, gewijzigd door de wet van 24 maart 2003 en het artikel 116, gewijzigd door de wet van 10 augustus 2001;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet, artikel 8, gewijzigd door het koninklijk besluit van 13 juli 2001 ;

Gelet op de economische herstellwet van 27 maart 2009, hoofdstuk I van titel I;

Gelet op de werkzaamheden van de Commissie « Financiële Diensten » tijdens de vergaderingen van 10 en 28 september 2009, en 12 oktober 2009 ;

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van volgende deskundigen : de heren Biernaux (Test-Aankoop), Boiketé Ch. (OIVO), Coemans (Gezinsbond), Moerenhout (OIVO), Noël (Observatorium voor Krediet en Schuldenlast) en Van Lysebettens (FOD Economie), de dames Evrard (Test-Aankoop), Swinnen (FOD Economie) en van den Broeck (Test-Aankoop) ;

Gelet op de uitwerking van het ontwerp van advies door de heer Moerenhout (OIVO) en de heer T'Jampens (BVK) ;

Gelet op het advies van 15 oktober 2009 van het Dagelijks Bestuur van de Raad voor het Verbruik;

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT :

1. Inleiding

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties vinden het jammer dat enkel de kwestie van de maximale terugbetalingstermijnen die (niet) van toepassing zijn op de groene leningen in het debat wordt aangekaart.

Deze vertegenwoordigers herinneren eraan, dat **ze** er maandenlang op hebben aangedrongen, om de problematiek van de groene leningen in haar totaliteit te behandelen binnen de Raad voor het Verbruik, in aanwezigheid van alle belanghebbende partijen. Dat is dus niet gebeurd.

Ze kunnen dus ook alleen maar vaststellen dat het Koninklijk besluit van 12 juli 2009 dat nu van kracht is, en dat de werkingsmodaliteiten vastlegt voor de groene leningen, voor heel wat kritiek vatbaar is. **Ze** vragen zich overigens af, of dit koninklijk besluit wel wettig is, aangezien het een systeem van rechtstreeks aan de kredietgever betaalde interestbonificatie invoert, wat, volgens **hen**, de aan de Koning toevertrouwde bevoegdheden overschrijdt.

Bovendien betwijfelen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** of in art. 2 van de economische herstelwet van 27 maart 2009 inzake de groene leningen wordt bepaald dat deze kredieten uitsluitend dienen voor de financiering van goederen en diensten (limitatief opgesomd in artikel 145 van het uitvoeringsbesluit van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992), die energiebesparend kunnen zijn voor de kredietnemer. In het tegenovergestelde geval, heeft de vraag van de afschaffing van de maximumtermijnen geen nut.

Inderdaad, als de kredietnemer alle goederen, diensten en werken (groene en niet-groene investeringen) kan financieren in het kader van één enkele lening, dan zal hij een voldoende terugbetalingstermijn krijgen, naar het voorbeeld van de termijn waarover een kredietnemer los van het doel van de financiering beschikt. **Volgens deze vertegenwoordigers** komt de vaste wil van de wetgever om deze kredieten uitsluitend toe te staan voor groene investeringen niet tot uiting in de tekst van art.2 van de economische herstelwet van 27 maart 2009, noch in de voorbereidende werkzaamheden betreffende deze bepaling.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties stellen ook vast dat wanneer in de toekomst elke maximumtermijn voor afbetalingen van groene leningen zou worden afgeschaft, dit tot een zekere incoherentie zou leiden, zelfs tot een vorm van discriminatie, omdat aldus twee « golven » van groene leningen zouden ontstaan : de leningen die momenteel worden verleend, en die zijn onderworpen aan maximale terugbetalingstermijnen, en de leningen die in de toekomst zullen worden toegestaan, en die niet meer aan dergelijke maximumtermijn zouden kunnen gekoppeld worden.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie herinneren eraan dat vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties eertijds uitgenodigd werden door de bevoegde Staatssecretaris om te participeren aan de werkgroep die het koninklijk besluit van 12 juli 2009 heeft voorbereid, maar ervoor geopteerd hebben om niet te participeren aan dit overleg.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zijn verbaasd over deze reactie. **Ze** herinneren eraan dat als een vertegenwoordiger van Test-Aankoop effectief persoonlijk werd uitgenodigd op een interkabinettenvergadering, dat in geen enkel opzicht overeenkomt met een uitnodiging gericht aan alle vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, en

dat dit geenszins aan hun verwachtingen beantwoordt, namelijk het houden van een debat binnen een adviesverlenend orgaan, en dit in aanwezigheid van alle belanghebbende partijen.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie hebben zich nooit verzet tegen een voorafgaandelijk overleg met de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, maar hebben geen kennis gekregen van zo'n verzoek. Nu de wetgeving reeds in werking is getreden lijkt een globaal overleg laattijdig en minder zinvol.

Deze vertegenwoordigers wijzen er tot slot op dat het voorgelegde KB perfect aansluit bij de conclusies van de 'Lente van het Leefmilieu' georganiseerd door Minister Magnette, waar een brede consensus bestond tussen alle stakeholders om de wetgeving op de maximale looptijd van consumentenkredieten voor groene investeringen te wijzigen.

2. Observaties

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond, keuren dit ontwerp van KB af, dat erop gericht is elke maximumtermijn voor het afbetalen van consumentenkredieten bestemd voor de financiering van energiebesparende uitgaven, af te schaffen.

Deze vertegenwoordigers, met uitzondering van de Gezinsbond, menen dat dergelijke maatregel gevaarlijk en ongerechtvaardigd is.

De auteurs van het ontwerp verwijzen immers naar de economische herstelwet van 27 maart 2009, om te verantwoorden dat de afschaffing van de maximale terugbetalingstermijnen de aan deze leningovereenkomsten gekoppelde lasten « *draaglijker zal maken voor de particulieren* », en de consument zal aanmoedigen « *dit soort uitgaven te doen* ».

In dit verband herinneren **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** eraan, dat België op het vlak van consumentenkrediet zowel een systeem van geplafonneerde rentevoeten kent (maximale JKP ; artikel 7bis van het KB van 04/08/1992), als een systeem met geplafonneerde duur (maximale duurtijd ; artikel 8 van het KB van 04/08/1992). Deze "plafonds" werden ingevoerd met de evidente bedoeling schuldenoverlast te voorkomen voor de consument.

Ze wijzen er ook nog eens op, dat het Observatorium voor krediet en schuldenlast, dat tot doel heeft elke vorm van reflectie en actie inzake krediet en schuldenlast te promoten, heeft benadrukt hoe gevaarlijk het is om geen enkele terugbetalingstermijn te voorzien voor de consumentenkredieten. De groene lening is een vorm van consumentenkrediet, en houdt dan ook, zoals elk krediet, een heleboel gevaren in; het is dus absoluut geen onschuldige akte.

Kortom, ook al zijn **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** niet tegen een debat over een vereenvoudiging van de maximale terugbetalingstermijnen (debat dat enkele jaren geleden trouwens al plaatsvond rond de maximale JKP¹), toch menen deze **vertegenwoordigers, met uitzondering van de Gezinsbond**, dat het afschaffen van elke maximale terugbetalingstermijn, uitsluitend in het kader van groene leningen, niet alleen gevaarlijk, maar ook onverantwoord is.

¹ Advies van 18 mei 2006 van de Raad voor het Verbruik over de vaststellingswijze van de jaarlijkse kostenpercentages inzake consumentenkrediet.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie betreuren de opmerking van deze vertegenwoordigers dat elk krediet een reeks gevaren meebrengt. **Volgens hen** komt dit niet overeen met een objectieve realiteit waarbij investeringskredieten een positieve impact hebben op het budget van consumenten. Steeds meer mensen kunnen hun energiefactuur niet meer betalen. Dit toont het belang aan van energiebesparende maatregelen. **Zij** stellen dat ‘niets doen’ een echt gevaar op schuldoverlast doet ontstaan.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie wijzen erop dat de Economische Herstelwet van 27 maart 2009 in combinatie met het koninklijk besluit van 12 juli 2009 voorziet dat enerzijds een groene lening uitsluitend bestemd moet zijn om uitgaven als bedoeld in artikel 145²⁴, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 te financieren, en dat anderzijds het kapitaal van de leningovereenkomst maximaal 15.000 euro mag bedragen. Dit impliceert dat consumenten verplicht zijn om voor investeringen deels bedoeld in artikel 145²⁴, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, twee leningovereenkomsten af te sluiten indien zij willen genieten van de intrestbonificatie en gebruik willen maken van de fiscale vermindering voor de intresten. Zo moet bijvoorbeeld een consument die zonnepanelen wil installeren, maar tevens zijn dakbedekking wil laten vernieuwen twee leningovereenkomsten afsluiten. Maar ook een consument die een deel van de investering als reële beroepskost wil aangeven is verplicht daarvoor een afzonderlijke leningovereenkomst op te stellen. Indien de investering meer bedraagt dan 15.000 euro zijn de consumenten eveneens verplicht om twee leningovereenkomsten af te sluiten, één waarvoor intrestbonificatie wordt toegekend en één waarvoor geen intrestbonificatie wordt toegekend.

Bijvoorbeeld :

Een consument wil zonnepanelen plaatsen (kostprijs 15.000 euro) maar is tevens verplicht om zijn dak te herstellen (kostprijs 15.000 euro) :

Zonder intrestbonificatie	Met intrestbonificatie
30.000 euro op 120 maanden aan 5% = 316,57 euro per maand	15.000 euro op 60 maanden aan 5% = 282,30 euro per maand 15.000 euro op 60 maanden aan 3,5% = 272,50 euro per maand
Totaal maandelijks bedrag = 316,17 euro	Totaal maandelijks bedrag = 554,80 euro

Een consument wil zijn dak isoleren (3.000 euro), maar krijgt een factuur van 10.000 euro (inbegrepen herstellingswerken, binnenafwerking, etc.) :

Zonder intrestbonificatie	Met intrestbonificatie
10.000 euro op 48 maanden aan 5% = 229,79 euro per maand	3.000 euro op 30 maanden aan 3,5% = 104,51 euro per maand 7.000 euro op 42 maanden aan 5% = 181,67 euro per maand
Totaal maandelijks bedrag = 229,79 euro	Totaal maandelijks bedrag = 286,18 euro

Wat dit betreft stellen **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond**, vast dat uit het getoonde voorbeeld blijkt dat het de maximumbedragen van de groene leningen zijn waarmee de vertegenwoordigers van de productie en de distributie problemen hebben, en niet de maximumtermijnen voor afbetaling.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie reageren dat het probleem reeds vroeger werd opgeworpen, los van de nieuwe leningen met intrestbonificatie (zie supra opmerking inzake 'Lente van het Leefmilieu'). Zij wijzen erop dat met deze nieuwe leningen het probleem zich nu heel scherp stelt.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie stellen dat het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 kortere terugbetalingstermijnen oplegt voor leningovereenkomsten met lagere bedragen, waardoor de maatregel van de overheid (bedoeld om groene investeringen meer betaalbaar te maken voor de consument) drempelverhogend werkt door de hogere mensualiteiten. **Zij** stellen de vraag of consumenten hierdoor niet uit de boot dreigen te vallen. **Volgens hen** mist de maatregel van de overheid zijn doel, in het bijzonder voor die consumenten met een lager inkomen die moeilijker kunnen investeren in energiebesparing. De hogere maandelijkse bedragen zullen ertoe leiden dat zwakkere consumenten niet in aanmerking komen voor deze sociale maatregel.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond, kunnen het argument, dat door het afschaffen van de maximale terugbetalingstermijnen voor de groene leningen personen met lagere inkomens in staat zouden zijn te investeren in energiebesparing, niet bijtreden.

Ze herinneren er aan dat in de huidige teksten reeds een coherent systeem is ingebouwd voor de personen met lagere inkomens.

In artikel 1 van het koninklijk besluit van 5 september 1994² wordt immers reeds bepaald dat maximale terugbetalingstermijnen niet van toepassing zijn op de sociale kredieten toegekend tegen een jaarlijks kostenpercentage dat lager is dan het op de markt gebruikelijke jaarlijkse kostenpercentage.

Volgens de vertegenwoordigers van de productie en distributie doet dit niet ter zake aangezien de maatregel van intrestbonificatie voor groene leningen zich niet richt tot de laagste inkomens die van andere maatregelen waarvoor de lagere inkomens uit de middenklasse niet in aanmerking komen, kunnen genieten. Bovendien is het aanbod beperkt en worden bijkomende voorwaarden gesteld zoals bij het Fonds voor de Reductie van de Globale Energiekost waar het maximale kredietbedrag 10.000 euro is en er slechts 9 entiteiten erkend zijn als kredietgever voor het hele land. In Brussel en vijf provincies is er bijvoorbeeld geen aanbod.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond, merken bovendien op dat in geval van afschaffing van de maximale terugbetalingstermijnen, de totale kredietkost noodgedwongen wordt verhoogd (cf.infra), wat uiteraard niet gunstig uitvalt voor de consument in het algemeen, en zeker niet voor de consument met een lager inkomen.

² " De artikelen 22, 75, §§ 1 en 3, 1° en 77, § 2, eerste lid, van de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, zijn niet van toepassing op de kredieten met een sociaal doel en toegekend door verenigingen van personen of overheidsinstellingen die opgericht zijn met een oogmerk dat ieder winstgevend doel uitsluit, tegen een jaarlijks kostenpercentage dat lager is dan het op de markt gebruikelijke jaarlijkse kostenpercentage en die niet worden aangeboden aan het publiek in het algemeen ".

Voor de vertegenwoordigers van de productie en de distributie kan de uitzondering die gemaakt wordt voor groene investeringen verantwoord worden omdat deze investeringen door de energiebesparing finaal een positief effect hebben op het inkomen van consumenten. Het aangaan van een leningovereenkomst waarbij het maandelijks af te betalen bedrag ongeveer overeenkomt met de besparing op de energiefactuur heeft als gevolg dat een geringe investering van de consument noodzakelijk is, terwijl de consument na de afbetaling van de investering verder kan genieten van de besparing.

Ook al betwisten **de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties** niet, dat investeringen gedaan met het oog op energiebesparing op termijn voor de consument bepaalde uitgaven kunnen beperken (o.a. lagere energiefacturen), toch merken **ze op, met uitzondering van de Gezinsbond**, dat deze redenering ook kan worden doorgetrokken voor andere « duurzame » goederen, die ook uitgavenbeperkend kunnen zijn, maar waarvan de financiering onderworpen blijft aan maximale terugbetalingstermijnen (denk bijvoorbeeld aan de milieuvriendelijke wagens, of aan elektrische huishoudtoestellen met laag verbruik). De terugbetalingstermijnen afschaffen voor de groene leningen alleen, met als argument dat ze energiebesparend zijn, lijkt voor **deze vertegenwoordigers** dus niet relevant.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie betwisten niet dat het logisch is dat ook andere duurzame goederen in aanmerking zouden moeten kunnen komen.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond, vinden het ook weinig opportuun om van « besparing » te spreken, aangezien de gerealiseerde besparingen op de energiefacturen door de consument niet zozeer als besparingen worden opgevat, maar in tegendeel worden “verbruikt”.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties wensen te benadrukken, dat in de berekeningen voorgesteld door de vertegenwoordigers van de productie en de distributie nergens de totale kostprijs van het krediet vermeld wordt.

Kijk naar het eerste voorbeeld : $316,67 \text{ euro per maand}$ maar totale last = $316,57 \times 120 = 37988$ tov $554,80 \times 60 = 33288$ of 4700 euro méér te betalen bij een langere looptijd !

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie bevestigen dat een kortere termijn een lagere kostprijs heeft. Het doel van de maatregel is echter om een dure investering mogelijk te maken voor lagere inkomens. Een kleine maandelijks terugbetaling zal consumenten weerbaarder maken tegen schuldoverlast, ipv een hoge maandelijks terugbetaling. Geen investering in energiebesparende maatregelen is finaal de minst goede oplossing.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie zijn bijgevolg voorstander van het voorgelegde koninklijk besluit dat de maximale termijnen voor dit soort leningovereenkomsten afschaft en menen dat de maatregel dringend moet genomen worden aangezien het koninklijk besluit van 12 juli 2009 reeds in werking is getreden.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties, met uitzondering van de Gezinsbond, vinden de ingeroepen dringendheid geen valabel argument. Inderdaad : aangezien het koninklijk besluit van 12 juli 2009 reeds in werking is getreden, worden reeds groene leningen toegekend en, naargelang hun bedrag, onderworpen aan maximale terugbetalingstermijnen.

Voor **deze vertegenwoordigers** komt de vraag naar de afschaffing van de maximale terugbetalingstermijnen te laat.

De maximale terugbetalingstermijnen voor de groene leningen in de toekomst afschaffen zou neerkomen op het creëren van een onlogische situatie, waarin sommige groene leningen aan een maximale terugbetalingstermijn zouden onderworpen zijn, en sommige niet.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie wijzen erop dat een wijziging in het beleid die een onderscheid doet ontstaan tussen een situatie uit het verleden en het heden niet zomaar kan beschouwd worden als een schending van de gelijkheid. In het bijzonder wanneer het een beleidsmaatregel betreft die gunstig is voor de consument.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie zijn bovendien bereid tot constructief overleg met de vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties over een algemene hervorming van de maximale terugbetalingstermijnen.

3. Bemerkingen van de Gezinsbond

De Gezinsbond gaat akkoord met het standpunt van de andere consumentenorganisaties voor zover het zuivere consumptiekredieten betreft. De Gezinsbond ondersteunt de noodzaak om limieten te stellen aan de duurtijd van de terugbetalingstermijnen van zuivere consumentenkredieten. De Gezinsbond is echter voorstander van een afwijkende wetgeving voor groene leningen. De argumentatie voor het standpunt van de Gezinsbond werd opgenomen in dit advies.

De Gezinsbond heeft begrip voor de terughoudendheid van de andere consumentenorganisaties, zolang hun bezorgdheid echte consumentenkredieten aangaat, zoals financieringen voor verbruiksgoederen of persoonlijke leningen (zonder opgave van het te financieren doel). De Gezinsbond benadrukt dat het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit zich uitsluitend beperkt tot groene leningen. Deze leningen financieren geen zuivere consumptie maar wel investeringen in energiebesparende maatregelen. Deze investeringen leveren op lange termijn belangrijke voordelen op voor gezinnen, maar ook voor de samenleving. Gezinnen besparen daardoor flink op hun energiefactuur en genereren – als zij bijvoorbeeld zonnepanelen plaatsen – zelfs een extra inkomen in de vorm van groenestroomcertificaten. De samenleving haalt ook haar voordeel uit het lagere energieverbruik en uit de meer milieuvriendelijke energieproductie.

De Gezinsbond vindt de huidige maximale termijnen zoals vastgelegd door artikel 8 van het koninklijk besluit van 4 augustus 1992 betreffende de kosten, de percentages, de duur en de terugbetalingsmodaliteiten van het consumentenkrediet te beperkt voor groene leningen. De Gezinsbond toont dat aan met volgend voorbeeld:

Een gezin investeert in 2009 voor 10.000 euro in zonnepanelen en sluit om deze investering te financieren een groene lening af. Volgens de huidige wetgeving moet een krediet van 10.000 euro maximaal terugbetaald worden op 48 maanden. Na aftrek van de 1,5% intrestbonificatie door de overheid, betaalt het gezin nog een rente van bijvoorbeeld 4,20%. De mensualiteit bedraagt dan 226,33 euro. De totale intrestlast bedraagt 863,84 euro. De eerste twee jaren geniet het gezin een belangrijke belastingbesparing: 4.291,20 euro op de groene investering: 10.000 euro x 40% x 107,28% (gewogen gemiddelde aanvullende gemeentebelasting voor Vlaanderen en Brussel). Gespreid over vier jaar geniet het gezin een bijkomend

belastingvoordeel van 370,69 euro via de fiscale aftrek van de intresten van de groene lening 863,84 euro x 40% x 107,28%.

De zonnepanelen leveren jaarlijks een elektriciteitsproductie van 1.818 kWh. Deze productie levert een extra jaarlijks inkomen op van 1.127,16 euro: 309,06 euro besparing op de elektriciteitsfactuur (1.818 kWh x 0,17 euro) + 818,10 euro opbrengst van groenestroomcertificaten (1.818 kWh x 450 euro / 1.000 kWh). De groenestroomcertificaten zijn gedurende dertig jaar gegarandeerd. De besparing op de elektriciteitsfactuur duurt zolang de zonnepanelen energie produceren (waarschijnlijk 25 tot 30 jaar). Het gezin geniet door zijn investering in zonnepanelen maandelijks 93,93 euro méér koopkracht. Deze extra koopkracht volstaat niet om de groene lening terug te betalen op 48 maanden. Als de looptijd van de groene lening wordt verlengd tot 120 maanden, bedraagt de mensualiteit slechts 101,80 euro. Dat bedrag kan het gezin nagenoeg volledig betalen met zijn extra koopkracht. De totale intrestlast verhoogt weliswaar tot 2.216,00 euro, maar daar recupereert het gezin 950,93 euro via de fiscale aftrek van de intresten van de groene lening: 2.216,00 euro x 40% x 107,28%. Bovendien neutraliseert het fiscale voordeel door de aftrek van de investering in de energiebesparende maatregel de resterende intresten volledig. De fiscaal gunstige behandeling zorgt ervoor dat de gezinnen zelfs na betaling van de intresten op een langere termijn, nog altijd een financieel voordeel overhouden.

De huidige stringente maximum terugbetalingstermijnen weerhouden vele gezinnen te investeren in vaak noodzakelijke energiebesparende maatregelen. Door de beperkte duurtijd neemt de mensualiteit toe zodat sommige gezinnen dergelijke lening niet meer kunnen dragen omdat hun terugbetalingscapaciteit te beperkt is, terwijl andere gezinnen uit voorzorgsmaatregel hun kredietlast niet zo sterk meer willen verhogen. Het resultaat is dat zij blijven wonen in energieverslindende woning door niet te investeren in bijvoorbeeld dubbele beglazing, energiezuinige stookketels en dakisolatie.

Groene leningen zijn beperkt tot uitgaven voor energiebesparende maatregelen zoals opgesomd in artikel 145²⁴, § 1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992:

- Oude stookketels vervangen of onderhouden;
- Nieuw systeem van waterverwarming door zonne-energie installeren;
- Zonnepanelen plaatsen om zonne-energie om te zetten in elektrische energie;
- Alle andere uitrustingen voor geothermische energieopwekking plaatsen;
- Dubbele beglazing plaatsen;
- Daken isoleren;
- Thermostatische kranen of kamerthermostaat met tijdschakeling plaatsen voor de warmteregeling van een installatie van centrale verwarming;
- Energie-audit van een woning

De Gezinsbond wijst erop dat groene leningen bovendien worden aangeboden aan een uiterst laag jaarlijks kostenpercentage, dat, na aftrek van de intrestbonificatie door de overheid, schommelt rond de 4%. Een schril contrast met de veel te hoge jaarlijkse kostenpercentages van persoonlijke leningen (zonder specifiek doel) die kunnen oplopen tot méér dan 15%.

De Gezinsbond pleit er voor dat ook gezinnen met lage, bescheiden en gemiddelde inkomens kunnen investeren in noodzakelijke energiebesparende maatregelen zodat ze op termijn flink kunnen besparen op hun energiefactuur. Daarom moeten de maximale terugbetalingstermijnen uitsluitend voor de groene leningen, die gezinnen aangaan om deze vaak zware uitgaven te financieren, ruimer worden dan de huidige beperkingen die nu gelden

voor alle consumentenkredieten, namelijk beter aangepast aan de duurzaamheid van de gefinancierde investering.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties wijzen erop dat de fiscale berekeningen van de Gezinsbond alleen juist zijn voor zover de (of een van de) eigenaar(s) geen vervangingsinkomen ontvangt. In het andere geval vermindert het fiscaal voordeel gevoelig, of verdwijnt het zelfs. **Deze vertegenwoordigers** onderstrepen dat consumenten niet zelden klachten hebben, en zich misleid voelen door de publiciteit van de overheid en de installateurs.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties zijn het over het algemeen niet eens met de redenering van de Gezinsbond. **Ze** herinneren er opnieuw aan, dat het afschaffen van elke terugbetalingstermijn grote risico's inhoudt voor de consument. Die zou er alleen maar zwakker uitkomen en zijn risico op schuldenoverlast alleen maar zien verhogen.

Deze vertegenwoordigers weerleggen eveneens het argument, dat het groene krediet, omwille van zijn lovenswaardige doel, van een specifiek regime zou moeten genieten. Alle potentiële gevaren verbonden aan een consumentenkrediet gelden mutatis mutandis ook voor een groen krediet.

Net nu de verenigingen, en de overheid zelf ook, de strijd trachten aan te binden tegen overmatige schuldenlast, en de consument sensibiliseren in verband met de gevaren van krediet (welk krediet ook), zou het afschaffen van de terugbetalingstermijnen voor het groene krediet volledig indruisen tegen de beleidslijnen van de overheid en de verenigingen zelf. Getuige daarvan is de nieuwe campagne van de FOD Economie, onlangs gelanceerd tegen de schuldenlast : "*Een lening kan zwaar wegen*". **Deze vertegenwoordigers** merken op dat in die campagne geen enkel onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende kredieten. Getuigen zijn ook de werkzaamheden op het forum "*Dag zonder krediet*", georganiseerd door veertien Franstalige en Nederlandstalige verenigingen.

De vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties wensen ook te onderstrepen dat hoe langer de terugbetalingstermijn is, hoe hoger de rentevoet (hier schijnt de Gezinsbond in zijn berekeningen geen rekening mee te houden).

Bovendien herinneren **ze** eraan, dat rekening dient te worden gehouden met het feit, dat de zonnepanelen, bijvoorbeeld, geleidelijk aan hun efficiëntie verliezen en ook geen onbeperkte levensduur hebben. Hierbij komt nog een garantie van slechts 2 jaar. De consument zal toch ook in staat moeten zijn om eventuele reparatiekosten te betalen, als hij wenst te blijven genieten van zelfgeproduceerde elektriciteit.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie kunnen zich aansluiten bij de meerderheid van de opmerkingen gemaakt door de Gezinsbond.

LEDEN EN WAARNEMERS AANWEZIG
OP DE PLENAIRE VERGADERING
VAN DE
RAAD VOOR HET VERBRUIK VAN 12 NOVEMBER 2009
VOORGEZETEN DOOR DE HEER ROBERT GEURTS

1) Leden die de organisaties van de consumenten vertegenwoordigen:

Effectieve :	Mevrouw Jonckheere	(ACLVB)
	De heer De Bie	(Test-Aankoop)
	De heer Ducart	(Test-Aankoop)
	De heer Mechels	(Test-Aankoop)

Plaatsvervangend :	De heer Quintard	(ABVV)
--------------------	------------------	--------

2) Leden die de organisaties van de productie vertegenwoordigen:

Effectieve :	De heer Van Bulck	(Febelfin)
	De heer Gheur	(VBO)

Plaatsvervangend:	De heer t' Jampens	(BVK)
-------------------	--------------------	-------

3) Lid die de organisaties van de distributie vertegenwoordigt:

Effectief :	De heer de Laminne de Bex	(Fedis)
-------------	---------------------------	---------

4) Lid die de organisaties van de middenstand vertegenwoordigt:

Effectief :	De heer Verhamme	(UNIZO)
-------------	------------------	---------

Waarnemers :

De heer Vandercammen (OIVO)
De heer Willaert (OIVO)
De heer Moerenhout (OIVO)